

JUHEND*

Mahepõllumajandusliku toote ettevalmistamise valdkonnas tunnustamise taotlusele lisatavate andmete ja dokumentide koostamiseks

**Uuendatud juuni 2019*

Vastavalt põllumajandusministri 20. veebruari 2009. a määruse nr 26 "Mahepõllumajanduse valdkonnas tegutsemiseks tunnustamise taotlemine ja taotluse menetlemise kord" paragrahvis 8 sätestatule peab mahepõllumajandusliku toote ettevalmistamisega tegeleda sooviv isik lisama taotlusele järgmised andmed ja dokumendid:

1. Toote ja tootegrupi nimetus, andmed toote koostisosade, nende päritolu ja tootes kasutatava koguse kohta

Koostatakse toote või tootegrupi ettevalmistamise kohta nn retseptuurileht, milles sisalduvad järgmised andmed:

Toote nimetus.....

Koostisosa nimetus	Koostisosa päritolu ja tootes kasutatav kogus		
	Mahepõllumajandusliku päritoluga koostisosa kogus 100 g tootes	Mittemahepõllumajandusliku päritoluga koostisosa kogus 100 g tootes	Mittepõllumajandusliku koostisosa (sh abiained, mikroobid, ensüümid) kogus 100 g tootes

Kokku:(g)

Kokku:(g)

Kokku.....(g)

2. Tootmisprotsessi tehnoloogiline skeem ja andmed kasutatavate tehnoloogiliste võtete kohta

Esitatakse ruumide plaan koos seadmete ja sisseseade paigutuse plaaniga. Koostatakse tehnoloogia lühikirjeldus. Skeemil või voodiagrammil esitatakse kõik toote või tootegrupi käitlemise etapid kogu tootmisprotsessi ahelas esinevas järjekorras: nt tooraine ja abimaterjalide vastuvõtt ja säilitamine, töötlemine, pakendamine, märgistamine, säilitamine, turustamine.

Ruumide plaanil näidata ära mahetoodete ladustamise ning ettevalmistamise paigad. Kui ettevõttes tegeletakse nii tava kui mahetoodete valmistamisega lisatakse plaanile kirjeldus, kuidas tagatakse eristatavus toodete vastuvõtmisel, ladustamisel, töötlemisel,

märgistamisel, pakendamisel ja teistel käitlemisetappidel;

3. Andmed tegeliku tootmisvõimsuse ning ettevalmistada kavatsetavate toodete ja eeldatava toodangumahu kohta

Esitatakse vähemalt järgmised andmed:

Näide

<i>Töödelda kavatsetav tootegrupp</i>	<i>Eeldatav toodangu maht (nädal/ kuu/ aasta)</i>	<i>Tegelik tootmisvõimsus kg (nädalas/kuus/aastas)</i>
<i>Külmutatud maasikad</i>	<i>350 kg kuus</i>	<i>500 kg kuus</i>

Tegeliku tootmisvõimsuse all mõeldakse kui palju ettevõtte mingis ajaühikus tegelikult toota suudaks, arvestades seadmete maksimumvõimsust, personali hulka, ruumide mahutatavust. Sisuliselt on tegemist toodanguga, mida ettevõtte suudab anda, kui ta kasutab täielikult ära kõik võimalikud tootmistegurid;

4. Kirjeldus meetmete kohta, millega tagatakse mahepõllumajandusliku toote nõuetekohane ettevalmistamine

4.1 Personali koolituskava

Personali koolituskava. Kirjeldada, millised on personali teadmised mahepõllumajanduslike toodete ettevalmistamisest. Koolituskava võib asendada ka ettevõtte sisene tööjuhend personalile, mis sisaldab nõudeid mahepõllumajanduslike toodete käitlemise kohta.

4.2 Puhastamise plaan.

Kirjeldatakse, millal ja kuidas toimub seadmete, tööpindade ja muude käitlemisvahendite puhastamine. Plaanis tuua välja puhastatava objekti nimetus (tükeldamisseade, tööpind jne), puhastamise lühikirjeldus, objekti puhastamise aeg ja sagedus, puhastusaine nimetus, mida mingi objekti puhastamiseks kasutatakse ning puhastamise eest vastutav(ad) isik(ud).

Kui mahe ja tavatoodete töötlemine toimub samades ruumides ja on ajaliselt eristatud siis esitatakse kirjeldus, kuidas enne mahepõllumajanduslike toodete töötlemise alustamist puhastatakse seadmed jm käitlemisvahendid tavatoidust, et oleks välistatud mahe- ja tavatoodete segunemine.

4.3 Märgistuse näidis

Tunnustamise dokumentatsioonile lisatakse etiketi kavand toote märgistusel esitatava teabe kohta (toote nimetus, toitumisalane teave, esitatavad toitumis- ja

tervisealased väited, säilimisaeg, järelevalveasutuse kood, kasutatavad logod jm), mis on koostatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EL) nr 1169/2011, 25.oktoober 2011 nõudeid järgides ja pidades kinni Mahepõllumajanduse seaduse alusel kehtestatud märgistamise nõuetest.

4.4 Arvestuse pidamise kirjeldus

Esitatakse kirjeldus, kuidas peetakse ettevõttes arvestust ettevõttesse vastuvõetavate, ladustavate, töödeldavate ning väljastatavate mahetoodete koguste osas.

Kirjeldusele lisatakse arvestuse pidamise vormide näidised või näidis-väljavõte arvutiprogrammist, mille alusel arvestust peetakse.

Toodete vastuvõtmisel/ladustamisel dokumenteeritakse:

- a. vastuvõetud toodete nimetus või liik, kogus, tootmise päev või partii number, tootmise koht (Päritolu), vastuvõtmise kuupäev
- b. andmed tootja, turustaja ja vedaja kohta
- c. tõendusmaterjal, et koostisosad vastavad mahepõllumajanduse seaduses sätestatud nõuetele (tõestus on käitlejale väljatstaud tõendav dokument, tunnustamise otsus, mäрге saatelehel või arvel vms).
- d. Laos olevate toodete (nii tooraine kui valmistoode) nimetus või liik, kogus, tootmise päev või partii number.

Töötlemisel (ettevalmistamisel) dokumenteeritakse:

- a. Ettevalmistatava toote nimetus
- b. Valmistamise aeg
- c. Laost väljastatud tooraine kogus
- d. Tootmisel tekkinud jääkide, praaktoodete kogus(ed)
- e. Valmistatud toote kogus
- f. Tootele omistatud partii nr

Turustamisel dokumenteeritakse:

- a. Toote nimetus või liik,
- b. Kogus
- c. Partii number
- d. Saaja
- e. Turustamise päev

Kolmanda osapoole lepingud

Kui ettevõtte on sõlminud mõne käitlemisetapi läbi viimiseks lepingu kolmanda osapoolega (tavaettevõttega), tuleb esitada andmed kolmanda isikuga sõlmitud lepinguga hõlmatava mahepõllumajandusliku tootmisega seotud toimingute osas ning lepingu koopia.

Kirjalikus lepingus peab olema kolmanda osapoole kirjalik nõusolek selle kohta, et nende ettevõtte suhtes kohaldatakse määruse (EÜ) nr 834/2007 V jaotises kehtestatud kontrollisüsteemi.

Sõlmitud lepingule lisaks, esitatakse järgmised andmed:

- Allhankijate nimekiri koos nende tegevuse kirjeldusega ning nende üle järelevalvet teostatava järelevalveasutusega.

Näide:

<i>Allhankijad</i>	<i>Tegevuse kirjeldus</i>	<i>Järelevalveasutus</i>
<i>FIE Toivo Karus</i>	<i>Taimetähtsuse saaduste tootmine</i>	<i>EE-ÖKO-01</i>
<i>OÜ Päike</i>	<i>Maitseainetega ettevalmistamine</i>	<i>EE-ÖKO-02</i>
<i>OÜ Ladustaja</i>	<i>Ladustamisteenuse pakkumine</i>	<i>EE-ÖKO-02</i>
<i>AS Liha</i>	<i>Teostab lihalõikust</i>	<i>EE-ÖKO-02</i>

- Kolmanda osapoole poolt tehtavate toimingute osas esitab tunnustamise taotleja kolmanda osapoole poolt teostatavate toimingute osas eraldi dokumentatsiooni vastavalt punktides 1-4 toodule.

NB! Kirjeldada ka kaebuste ning vihjete registreerimise korda. Kirjeldada, milliseid samme ette võetakse kui selgub, et toode ei vasta mahepõllumajanduslikele nõuetele, kaasa arvtud järelevalveasutuse teavitamine. Kuidas tagatakse, et mahenõuetele mittevastav toode on võimalik viivitamata ringlusest kõrvaldada.